Халықаралық гуманитарлық техникалық университет

Мемлекет типологиясы Мемлекет нысандары

Тексерген:Байтерекова К.Б

Орындаған:Қартбаева Ж.Қ

301-18топ

Мемлекет дегеніміз- өзіне тән басқару аппараты бар, қолында мәжбүрлеуші билікті шоғырландырған, қоғамды ұйымдастыратын және басқаратын арнайы саяси ұйым. Мемлекет өзінің билігін жүзеге асыру үшін арнайы мемлекеттік органдар аппаратын құрады.

- **Формациялық типологиясы –** **қоғамдық қатынастардың тарихи қалыптасқан нысаны болып табылады.Мемлекеттің формациялық типологиясын ұстанған өкілдердің (К.Маркс, Ф.Энгельс ,В.Ленин) пікірінше қоғам дамуының шешуші факторы экономикалық базис яғни осы қоғамның өндіру тәсілі болып табылады.Тарихқа белгілі бес формация бар:**
- **АЛҒАШҚЫ ҚАУЫМДЫҚ**
- **ҚҰЛ ИЕЛЕНУШІЛІК**
- **ФЕОДАЛДЫҚ**
- **БУРЖУАЗИЯЛЫҚ**
- **СОЦИАЛИСТІК**

- **Өркениеттік типология** – ХХ ғасырда дүниеге келген. Оның негізін қалағандардың бірі ағылшын тарихшысы А.Тойнби болды. Бұл тәсіл көбінесе қоғамның мәдени сипатына (дінге,психологияға,моральге т.б)көңіл бөлді. Өркениеттік типология адам қызметінің барлық ныс андары арқылы өткенді тануға мүмкіншілік береді. Өркениеттік типология тек таптар мен әлеуметік то птардың карсылығын айырып білуді ғана көздемей, ол сонымен бірге жалпы адамзаттық құндылықтар негізі нде олардың өзара әрекеттесуі аясын да білуге жәрдемд еседі.
-

Мемлекеттік құрылым нысаны → *бұл мемлекеттің аумақтық құрылымы, оның құрамдас бөліктерінің және осы бөліктердің әрбірінің мемлекетпен қарым-қатынасының сипаты*

Ашық сабақтар

Мемлекет нысаны → бұл қоғамның басқару, мемлекеттік құрылым және саяси режим нысандарынан құралған құрылымдық ұйымдастырылуы

Мемлекет нысаны → ***ТҮРЛЕРІ***

- ***Басқару нысаны***
- ***Мемлекеттік құрылым нысаны***
- ***Саяси режим***

Ашық сабақтар

Басқару нысаны

М
О
Н
А
Р
Х
И
я

Р
Е
С
П
У
Л
И
К
а

Оның жоғарғы, орталық және жергілікті органдарының құрылу жолдары, олардың қарым – қатынасының принциптері және оларды сайлаудың түрлері мен ерекшелік -тері жатады.

Монархияда жоғарғы билік бір адамның қолында болады және бұл билік мұрагерлікпен беріледі. Мысалы, оған жататындар Англия, Бельгия, Норвегия, Швеция, Жапония *және Дания елдері.*

Егер мемлекетте жоғарғы және төменгі органдардың бәрі сайлаумен белгілі мерзімге құрылатын болса, осындай мемлекеттік басқару нысаны Республика деп аталады. Республикалық басқаруда мемлекет басшысы сайланады.

Мемлекет басқаруы бойынша

Монархия (гр. *μοναρχία* — біртұтас билік) — абсолюттік және конституциялық болып екіге бөлінеді. Абсолюттік монархия — мұраланған тақ иесінің (монархтың) ешқандай заңдармен шектелусіз, өз қалауынша дара билік жүргізуі.

Ашық сабақтар

РЕСПУБЛИКА

жоғары мемлекеттік билік белгілі бір мерзімге сайланатын сайланбалы органға тиесілі басқару нысаны.

Ашық сабақтар

РЕСПУБЛИКА

- *аристократиялық*
- *демократиялы*
  қ

Ашық сабақтар

ДЕМОКРАТЯЛЫ Қ

Парламентік

бұл мемлекетте саяси өмірдегі шешуші рөл парламент сайлаған үкіметке тиесілі болады

Президенттік

бұл мемлекетте сайланған ел басшысы үкіметтің де басшысы болып табылады

Аралас

бұл мемлекетте үкіметті президент пен парламент бірлесе отырып құрайды

Ашық сабақтар

Мемлекеттік құрылым нысаны

Жай немесе біртұтас мемлекет – бұл өз ішінде бөлінбейтін тұтас мемлекет, оның өз ішінде дербес мемлекеттік құрылымдар болмайды, бұл мемлекетте жоғары органдардың біртұтас жүйесі, заңнаманың ортақ жүйесі, ортақ сот жүйесі, ортақ азаматтығы мен салықтардың бір каналды жүйесі болады

Күрделі мемлекет – бұл белгілі бір дәрежедегі дербестікке ие жекелеген мемлекеттік құрылымдардан құралған мемлекет

Ашық сабақтар

Империялар → күштеу арқылы құрылатын күрделі мемлекеттер

Конфедерация → нақты бір тарихи кезең шегінде белгілі бір мақсаттарға жету үшін құрылған мемлекеттердің уақытша одағы

Федерация → бұл күрделі, одақтас мемлекет

Достастық → бұл ортақ белгілермен, біртектіліктің белгілі бір деңгейімен сипатталатын мемлекеттердің ұйымдастырушылық бірлестігі

Одақтастық → қоғамды мемлекеттік ұйымдастырудағы ауыспалы нысан

Ашық сабақтар

Саяси режим → бұл мемлекеттік билікті жүзеге асыруға жәр-демдесетін тәсілдер мен әдістер бұл мемлекеттік билікті жүзеге асыруға жәрдемдесетін тәсілдер мен әдістер

демократиялық

антидемократиялық

- тирания
- деспотизм
- фашизм
- тоталитарлық
- авторитарлық

Ашық сабақтар

Назарларыңызға
рахмет!!!